

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Hany Kadaňové a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobců:

a) V.B.D., nar. X, b) X.M.P., nar. X, c) T.H.P., nar. X, d) V.S.N., nar. X, e) T.T.T., nar. X, f) D.H.N., nar. X, g) V.D.N., nar. X, h) N.H.P., nar. X, i) T.N.N., nar. X, j) T.T.D., nar. X, k) A.A.N., nar. X, l) N.G.P., nar. X, m) T.H.M., nar. X, n) M.H.D., nar. X, o) T.S.N., nar. X, p) Q.D.T., nar. X, q) T.Q.V., nar. X, r) T.N.N., nar. X, s) B.K.Ch., nar. X, t) V.T.N., nar. X, u) T.G.N., nar. X, v) P.N.D., nar. X, w) V.P.P., nar. X, x) D.L.D., nar. X, y) T.M.P.T., nar. X, z) D.L.N., nar. X, aa) T.K.P., nar. X, ab) T.N.N., nar. X, ac) Q.P.L., nar. X, ad) V.T.D., nar. X, ae) Q.D.T., nar. X, af) T.T.H.L., nar. X, ag) N.T.T., nar. X, ah) D.C.P., nar. X, ai) V.H.N., nar. X, aj) T.T.N., nar. X, ak) V.L.L., nar. X, al) T.H.T., nar. X, am) M.H.H., nar. X, an) T.P.H., nar. X, ao) V.D.T., nar. X, ap) T.A.N., nar. X, aq) D.S.L., nar. X, ar) T.K.T.T., nar. X, as) T.L.D.T., nar. X, at) T.A.N., nar. X, au) D.L.P., nar. X, av) T.L.V., nar. X, aw) H.Q.P., nar. X, všichni zastoupeni advokátem Mgr. Markem Sedlákem

sídlem Příkop 8, Brno

proti

žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**
sídlem Chu Van An, Hanoj, Vietnam

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I. Určuje se, že jednání žalovaného vůči žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw), kdy žalovaný v úředních hodinách

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. L.

zastupitelského úřadu dne 20.6.2016 neumožnil bez registrace v tzv. systému Visapoint vstup do prostor Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji užívaných pro příjem podání o pobytová oprávnění a znemožnil jim tím osobní podání žádostí o zaměstnaneckou kartu v těchto prostorách, a kdy žalovaný v úředních hodinách zastupitelského úřadu dne 20.6.2016 na podací přepážce recepce Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji odmítl převzít jejich žádosti o vydání zaměstnanecké karty, bylo nezákonným zásahem.

- II. Vůči žalobcům p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) se žaloba zamítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) náhradu nákladů řízení ve výši 409.911 Kč, k rukám advokáta Mgr. Marka Sedláka, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- IV. V řízení o žalobě žalobců p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1 Žalobci se podanou žalobou, v kontextu jejich dalších podání, domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že žalovaný žalobcům neumožnil dne 20.6.2016 v úředních hodinách pro veřejnost osobní podání jejich žádostí o zaměstnaneckou kartu bez registrace v tzv. systému Visapoint.
- 2 Uvedli, že usilují o vydání zaměstnanecké karty, snažili se o registraci v systému Visapoint, avšak ani jim ani jejich budoucímu českému zaměstnavateli se registrace nedařila provést, při každém pokusu se objevila pouze informace, že všechny termíny jsou již obsazeny. Dne 18.6.2016 žalobci podali žádosti o vydání zaměstnaneckých karet elektronicky s průvodním dopisem, ve kterém avizovali potvrzení žádosti osobním podáním ve lhůtě pěti dnů. Dne 20.6.2016 se žalobci se svým právním zástupcem na začátku dopoledních i na začátku odpoledních úředních hodin dostavili před zastupitelský úřad, na rozdíl od jiných žadatelů však nebyli do prostor zastupitelského úřadu vpuštěni. V dopoledních hodinách byli vpuštěni žadatelé, kteří měli registraci v systému Visapoint, v odpoledních hodinách byli vpuštěni žadatelé, o nichž tak po kontrole dokumentů usoudila pracovnice zastupitelského úřadu. Proto se všichni žalobci rozhodli učinit svoje podání v recepci zastupitelského úřadu, kde je úřednice přijímající podání zastupitelskému úřadu a zároveň je zde přepážka z ulice určená pro příjem podání a pošty. Úřednice na přepážce recepce však přijetí žádostí od žalobců odmítla v dopoledních i v odpoledních hodinách s tím, že má příkaz nepřijmout od žalobců a jejich právního zástupce žádná podání, včetně stížností. Proto se žalobci obrátili na žalovaného s žádostí o vstřícnost, požádali, aby zastupitelskému úřadu bylo uloženo žádosti žalobců přijmout. Žalovaný odpověděl zamítavým dopisem č.j. 305360/2016-KKM ze dne 28.6.2016. K prokázání tvrzení o osobní přítomnosti žalobců dne 20.6.2016 před zastupitelským úřadem v Hanoji žalobci předložili nahrávky porízené

na protější straně ulice, neboť přímo na chodníku před zastupitelským úřadem bylo žalobcům pořízení nahrávek vietnamskými policisty zakázáno, a označili svědeckou výpověď přítomné tlumočnice D. T. T. N.

- 3 K úředním hodinám žalovaného v předmětné době žalobci zdůraznili, že žalovaný neměl určeny žádné úřední hodiny pro žadatele o zaměstnaneckou kartu bez registrace v systému Visapoint, je tedy zřejmé, že žalobcům by nebyl umožněn vstup v žádném okamžiku týdenních úředních hodin. Poukázali na neústavnost situace, kdy úřední hodiny jsou vymezeny pouze v usnesení vlády č. 595/1995 a nikoli v zákoně. Mají za to, že žalovaný má umožnit podání každému žadateli v pořadí, v jakém se dostavil v jeho pracovní době, neboť zvláštní úřední hodiny pro jednotlivé typy podání žalovaný určil pouze neformálně a bez zákonné kompetence.
- 4 Podle žalobců bylo řízení o žádosti o zaměstnaneckou kartu řádně zahájeno, když žalobci žádosti podali elektronicky a do pěti dnů je osobně doručili na příslušný zastupitelský úřad, kde se žádosti dostaly do dispozice úřadu, neboť zastupitelský úřad tím, že žádosti odmítl převzít, s těmito fakticky disponoval. Protože však hrozí, že žalovaný odmítne pokračovat v řízení o žádostech s odůvodněním, že je fyzicky nemá k dispozici, podávají žalobci z opatrnosti tuto žalobu. Žalobní petit byl v průběhu řízení měněn a je zformulován v bodu 13 odůvodnění tohoto rozsudku.
- 5 Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Podle něj žalobci dne 20.6.2016 před zastupitelským úřadem v Hanoji nebyli a ani se nedostavili během dalších dnů, nemohlo tedy dojít k osobnímu potvrzení jejich žádostí. Dokládají-li žalobci svoji přítomnost nahrávkou, pak je třeba upozornit, že z ní nelze prokazatelně určit čas, místo pořízení ani identitu osob, natož účel přítomnosti před zastupitelským úřadem. I kdyby se však žalobci na zastupitelský úřad zmíněného dne dostavili, nesplnili podmínku osobního podání žádosti, neboť tím se rozumí jednání žadatele, který se v určených úředních hodinách osobně dostaví na základě předchozí elektronické registrace v systému Visapoint k příslušnému správnímu orgánu a projeví vůli podat žádost zákonem předepsaným způsobem. Žádost pak musí převzít úřední osoba pověřená přijímáním žádostí o uvedené druhy pobytových oprávnění. Žalobci zvolený postup podání žádosti mimo úřední hodiny a bez předchozí registrace v systému Visapoint nesplňuje náležitosti řádného podání žádosti. Systém Visapoint je veřejně přístupný internetový rezervační systém úředních hodin zastupitelského úřadu v elektronické formě, jde o přímý, rovný, nediskriminační způsob, a pokud úřad takto úřední hodiny vymezí, lze zákonnou povinnost podat žádost osobně na zastupitelském úřadu vykonat pouze v jejich rámci. Jiná forma podání žádosti než osobní má předpokládané procesní účinky a může zahájit řízení jen tehdy, je-li spojena s jednoznačným požadavkem na upuštění od jejího osobního podání, takový požadavek však žalobci nevznegli.
- 6 V průběhu řízení žalovaný oznámil soudu, že došlo k změně skutkového stavu, část úředních hodin na zastupitelském úřadu v Hanoji je již vyhrazena pro žadatele, kteří nejsou zaregistrováni pro podání žádostí v systému Visapoint, i z toho důvodu považuje žalobu za nedůvodnou.

- 7 Žalobci k tomu uvedli, že žalovaný s platností od 24.10.2016 určil úřední hodiny k podání žádosti o dlouhodobý či trvalý pobyt bez registrace v systému Visapoint na úterý od 11:00 do 12:00 a na čtvrtek od 11:00 do 12:00, zároveň se za asistence vietnamských policistů vybírá jen určitý počet těch, kteří mohou jít přímo před zastupitelský úřad, a následně ještě část takto vybraných žadatelů vyřadí pracovníci zastupitelského úřadu. Omezení úředních hodin na pouhé dvě hodiny týdně fakticky nevede k nápravě, spíše nese znaky libovůle, a nezákonný zásah žalovaného do práv žalobců tak trvá.
- 8 Žalovaný namítl, že kdyby přijal žádosti žalobců kdykoli během úředních hodin, jak zní žalobní petit, musel by tak učinit na úkor jiných žadatelů, kteří jsou řádně zaregistrováni v systému Visapoint, nebo, pokud by se žalobci dostavili v nově vyhrazených úředních hodinách bez registrace, musel by tak učinit na úkor žadatelů stojících v živé frontě před budovou zastupitelského úřadu. Žalobci se tak domáhají neoprávněné výhody na úkor jiných žadatelů. Není pravdou, že všichni žadatelé mají právo na podání své žádosti kdykoli během úředních hodin. Poptávka občanů devadesáti pěti milionové Vietnamské socialistické republiky po pobytových oprávněních v České republice je enormní, chod zastupitelského úřadu by byl v případě povinnosti přijmout žádosti všech žadatelů paralyzován. Žalovaný popřel, že by požádal vietnamskou policii o zajištění omezeného počtu žadatelů před prostorami zastupitelského úřadu, úkolem policie je zajistit bezpečnost české diplomatické mise. Připustil, že pracovnice zastupitelského úřadu v současné době nepřijímají stížnosti podané v recepci, kde je zároveň přepážka pro příjem podání z ulice. Důvodem je podle žalovaného skutečnost, že v minulosti zástupce žalobců při zastupování jiné osoby oklamal pracovníci přepážky, která nehovořila česky, a místo stížnosti jí předložil dokument označený jako „Osobní potvrzení podané žádosti“.
- 9 V průběhu řízení žalobci s ohledem na změnu skutkového stavu, kdy podoba webových stránek žalovaného o úředních hodinách pro veřejnost je průběžně měněna, změnili část žalobního petitu tak, že požadovali, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování práva žalobců na osobní podání jejich žádosti o zaměstnaneckou kartu bez registrace v tzv. systému Visapoint na Zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji, kdykoli v úředních hodinách zastupitelského úřadu pro veřejnost, a aby soud žalovanému přikázal umožnit žalobcům osobně podat žádost o zaměstnaneckou kartu bez registrace v tzv. systému Visapoint, kdykoli v úředních hodinách zastupitelského úřadu pro veřejnost, nejméně však kterýkoli pracovní den Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji v době od 8:30 do 12:00 a od 14:00 do 15:00 místního času v Hanoji ve Vietnamu, a aby od žalobců žádost o zaměstnaneckou kartu převzal.
- 10 Při jednání konaném před soudem dne 24.5.2018 soud usnesením změnu žalobního petitu připustil, jelikož neshledal, že by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněné žalobě.
- 11 Zástupce žalobců při jednání setrval na svém procesním stanovisku a stručně zopakoval v žalobě uvedený skutkový stav a uplatněné námitky. S ohledem na to, že v mezidobí došlo ke zrušení systému Visapoint žalovaným, vzal žalobu v té části, ohledně které soud připustil změnu žalobního petitu, zpět.

- 12 Žalovaný při jednání konaném před soudem dne 24.5.2018 odkázal na dosavadní vyjádření k věci, navrhl žalobu odmítnout, neboť žaloba na ochranu před nezákonným zásahem má subsidiární charakter a žalobci se současně domáhali ochrany před nečinností u Krajského soudu v Českých Budějovicích a byli úspěšní, o čemž Krajský soud v Českých Budějovicích pravomocně rozhodl rozsudkem ze dne 31.10.2017 č.j. 50 A 50/2017. Dále uvedl, že účelem žaloby je jen vymoci náhradu nákladů řízení, když žalobci se svého práva již domohli zmíněným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích a ve věci není potřeba usilovat o precedentní rozhodnutí z důvodu zrušení systému Visapoint v roce 2017. Podání žaloby jen kvůli vymození náhrady nákladů řízení je nepřipustné. Dále žalovaný uvedl, že žaloba je nedůvodná, i kdyby nebyla odmítnuta. Odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7.2.2018 č.j. 3 A 73/2017-36 v podobné věci. Z něj vyplývá, že není dána nezákonnost, jestliže podání žalobce bylo nakonec přijato.
- 13 Vzhledem k částečnému zpětvzetí žaloby soud řízení usnesením ze dne 21.6.2018 č.j. 6 A 121/2016-223 částečně zastavil a nadále rozhodoval již jen o žalobě o určení, že jednání žalovaného, kdy žalobcům v úředních hodinách zastupitelského úřadu dne 20.6.2016 neumožnil bez registrace v tzv. systému Visapoint vstup do prostor Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji užívaných pro příjem podání o pobytová oprávnění a znemožnil jim tím osobní podání žádostí o zaměstnaneckou kartu v těchto prostorách, bylo nezákonným zásahem, a že jednání žalovaného, kdy od žalobců v úředních hodinách zastupitelského úřadu dne 20.6.2016 na podací přepážce recepce Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji odmítl převzít jejich žádosti o vydání zaměstnanecké karty, bylo nezákonným zásahem.
- 14 Při jednání konaném před soudem dne 27.9.2018 zástupce žalobců i žalovaný setrvali na svých stanoviscích.
- 15 Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným městský soud zjistil, že žalobci dne 1.7.2016 podali stížnost na nevpuštění na Zastupitelský úřad v Hanoji a na nepřijetí svých žádostí v recepci Zastupitelského úřadu dne 20.6.2016, žalovaný stížnost vyřídil dne 7.8.2016.
- 16 Městský soud k důkazům provedl žalobci předložené listiny, a to průvodní dopisy jednotlivých žalobců k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu ze dne 18.6.2016, nedatované žádosti jednotlivých žalobců o zaměstnaneckou kartu, dle doručenek odeslané žalovanému dne 18.6.2016. Dále soud k důkazům provedl obrazové a zvukové záznamy pořízené dne 20.6.2016 před zastupitelským úřadem v Hanoji a rozpis úředních hodin pro veřejnost ke dni 20.6.2016, dle něž v pondělí 20.6.2016 byly od 9:00 do 12:00 úřední hodiny pro žádosti o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu (pouze pro žadatele, kteří si sjednali schůzku prostřednictvím Visapoint), od 14:00 do 15:00 byly úřední hodiny pro vydávání cestovních pasů žadatelů o udělení víz a doručování listin v rámci řízení o dlouhodobé vízum/pobyt, dále také od 14:00 do 15:00 pro žádosti o přenesení pobytového povolení do nového cestovního dokladu.
- 17 Městský soud ve věci postupoval v souladu s ust. § 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a jelikož

rozhodoval pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

- 18 Z obsahu správního spisu, z důkazů provedených při jednání a z nesporných tvrzení účastníků řízení soud učinil závěr o skutkovém stavu, že žalobci po neúspěšných pokusech o registraci v systému Visapoint elektronicky podali dne 18.6.2016 žádosti o zaměstnanecké karty a dne 20.6.2016 se dostavili před zastupitelský úřad v Hanoji za účelem osobního potvrzení podání svých žádostí, a to žalobci a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) v 9 hodin dopoledne v úředních hodinách určených pro žadatele o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu, kteří si sjednali schůzku prostřednictvím Visapoint, a žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) ve 14 hodin odpoledne v úředních hodinách určených pro žadatele o přenesení pobytového povolení do nového cestovního dokladu a pro vydávání cestovních pasů žadatelů o udělení víz a doručování listin v rámci řízení o dlouhodobé vízum/pobyt. Žalobci nebyli vpuštěni do prostor zastupitelského úřadu, na přepážce recepce jim bylo pracovníci recepce řečeno, že nic nepřijme. Soud vzal tuto skutečnost za prokázanou i přes to, že na obrazových a zvukových záznamech pořízených dne 20.6.2016 nejsou při pokusu o vstup do prostor zastupitelského úřadu a při komunikaci s pracovníci přepážky recepce zaznamenáni jednotliví žalobci, ale pouze jejich právní zástupce, zatímco jednotliví žalobci ve stejnou dobu (zjištěno porovnáním datace jednotlivých záznamů) pořídili obrazové a zvukové záznamy, v nichž prokazují svoji totožnost cestovním dokladem. Ve vzájemné souvislosti s ostatními důkazy a s obsahem správního spisu soud hodnotí obrazové a zvukové záznamy jako dostatečně prokazující tvrzení žalobců. Soud ještě ke skutkovému stavu doplňuje, že dlouhodobou reálnou nemožnost přihlásit se v rozhodné době do systému Visapoint v zemích, jako je právě Vietnam, považuje za skutečnost obecně známou, kterou není nutné prokazovat.
- 19 Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
- 20 Podle ust. § 42g odst. 1 věta první zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) se zaměstnaneckou kartou rozumí povolení k dlouhodobému pobytu opravňující cizince k přechodnému pobytu na území delšímu než 3 měsíce a k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, nebo na pracovní pozici, ke které byl udělen souhlas ministerstva podle odstavce 7 nebo 8.
- 21 Podle ust. § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců se žádost o vydání zaměstnanecké karty podává na zastupitelském úřadu. V průběhu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu vydané za jiným účelem může cizinec žádost o vydání zaměstnanecké karty podat ministerstvu.
- 22 Podle ust. § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti podle věty první upustit.
- 23 Podle ust. § 170 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického víza nebo zvláštního víza, a žádost o prodloužení doby platnosti

víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad nebo ministerstvo může v odůvodněných případech od povinnosti podle předchozí věty upustit.

- 24 Podle ust. § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zastupitelský úřad může stanovit povinnost předem si sjednat termín podání žádosti. Zastupitelský úřad umožní cizinci podání žádosti nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy cizinec o stanovení termínu podání žádosti požádal.
- 25 V projednávané věci každý z žalobců spatřuje nezákonnost postupu žalovaného ve dvou skutečnostech, a to jednak v neumožnění vstupu do prostor zastupitelského úřadu bez registrace v tzv. systému Visapoint a tudíž znemožnění osobního podání žádostí o zaměstnaneckou kartu v těchto prostorách, a jednak v odmítnutí převzetí žádostí o vydání zaměstnanecké karty na podací přepážce recepce zastupitelského úřadu. Žalobci se přitom nedostavili k zastupitelskému úřadu společně, část z nich se pokusila o vstup a podání žádosti na podací přepážce v dopoledních hodinách, část z nich v odpoledních hodinách.
- 26 Mezi účastníky není sporu o tom, že dne 20.6.2016 od 14:00, kdy se osobně k žalovanému dostavili žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av), měl žalovaný vyhrazeny úřední hodiny pouze pro přijímání žádostí o přenesení pobytového povolení do nového cestovního dokladu a pro vydávání cestovních pasů žadatelů o udělení víz a doručování listin v rámci řízení o dlouhodobé vízum/pobyt, a nikoli pro žádosti o zaměstnaneckou kartu. Přičemž pobyt na zaměstnaneckou kartu je podle ust. § 42g odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců kvalifikován jako zvláštní typ pobytu na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu (viz bod [27] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2017, č.j. 7 Azs 227/2016-36). V této souvislosti soud poukazuje na bod [17] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24.1.2018, č.j. 6 Azs 324/2017-32, v němž Nejvyšší správní soud potvrdil, že nelze tolerovat přístup žadatelů, kteří se nesnaží podat své žádosti osobně v řádných úředních hodinách na příslušném úřadě, nýbrž je podají „o své vůli v den a čas, který si sami stanoví“. A dále v bodě [18] uvedl, že: „Lze tedy uzavřít, že žalovaný b) by jednal nezákonně, pokud by stěžovatelce odmítl umožnit podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu pouze proto, že neměla dopředu sjednaný termín v systému Visapoint. Jelikož však jedním z důvodů, pro něž nebyla stěžovatelka do budovy zastupitelského úřadu upuštěna, byla i skutečnost, že se tak snažila učinit mimo vyhrazené úřední hodiny, nelze žalovanému b) jeho postup vytýkat. Každý správní orgán je oprávněn si svou činnost určitým způsobem zorganizovat, což zahrnuje i rozvržení úředních hodin pro jednotlivé oblasti působnosti správního orgánu. Stěžovatelka byla o organizaci úředních hodin žalovaného b) prokazatelně informována (při pokusu podat žádost osobně dne 23. listopadu 2016 i v rámci vyřízení její stížnosti; navíc lze předpokládat, že tato informace byla i předtím veřejně dostupná), nicméně se rozhodla toto rozvržení a priori nerespektovat. V takovém případě však nelze postup žalovaného shledat nezákonným.“
- 27 Uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) prokazatelně věděli, že dne 20.6.2016 od 14:00 nemá žalovaný úřední hodiny vyhrazené pro přijímání žádostí o zaměstnanecké karty, byli o tom informováni

jednak pracovníky žalovaného, a rovněž tak z webových stránek žalovaného. Tedy žalovanému nelze vytýkat, že žalobcům p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av), kteří se snažili vstoupit do budovy žalovaného mimo úřední hodiny pro jejich žádosti, zabránil vstupu a odmítl převzít jejich žádosti, ať už osobně v prostorách zastupitelského úřadu, nebo v prostorách mimo zastupitelský úřad na podací přepážce recepcce.

- 28 Institut úředních hodin, tedy že některé úkony u správního orgánu lze činit pouze v úředních hodinách, soud neshledává v rozporu s právním řádem. Správní řád sice tento pojem nikde nestanoví, přípustnost institutu úředních hodin lze však dovodit z obecných zásad činnosti správních orgánů. Existence úředních hodin je dána obecnou nezbytností, neboť není ani teoreticky možné, aby na všech úřadech byly přítomny příslušné osoby dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu. Existenci úředních hodin, kterými je omezen styk osob s orgány veřejné správy, akceptuje i judikatura Ústavního soudu (viz např. usnesení ze dne 5.9.2012 sp.zn. II. ÚS 2083/10; náleze ze dne 27.8.2009 sp.zn. II. ÚS 264/09) či judikatura správních soudů. Například v rozsudku ze dne 7.12.2016, č.j. 4 Ads 199/2016-26 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„existence úředních hodin na úřadech a jejich význam patří k obecnému povědomí většiny občanů ČR a v obecné rovině se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že povinnosti zaměstnanců správních orgánů není jednat s klienty kdykoliv mimo úřední hodiny“* (bod 25). Soud se tedy domnívá, že existence úředních hodin u žalovaného není protizákonná. Pokud se žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) snažili podat žádost osobně jindy než v úředních hodinách vymezených pro pobytovou agendu (pondělí od 9:00 do 12:00), nýbrž podali žádosti nejprve písemně a posléze se pokusili o osobní podání v pondělí ve 14:00 dne 20.6.2016, tedy v den a čas, který si sami stanovili, není nezákonným zásahem žalovaného do jejich práv, pokud žádosti dne 20.6.2016 nepřijal.
- 29 Odlišně je třeba posuzovat situaci žalobců a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw), kteří se k žalovanému dostavili v úředních hodinách určených pro žadatele o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu, s tím, že tyto úřední hodiny žalovaný vymezil pouze pro žadatele, kteří sjednali schůzku prostřednictvím systému Visapoint. Žalobci a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) naplňovali definici žadatelů o povolení k dlouhodobému pobytu (viz výše zmíněný bod [27] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2017, č.j. 7 Azs 227/2016-36), nesplňovali však podmínku sjednání schůzky prostřednictvím systému Visapoint.
- 30 Jak však lze dovodit z ust. § 169 zákona o pobytu cizinců a z judikatury Nejvyššího správního soudu, například z rozsudku ze dne 30.5.2017, č.j. 10 Azs 153/2016-52, na nějž městský soud v podrobnostech odkazuje, žalobci a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) tuto podmínku splňovat nemuseli, neboť povinnost žadatele sjednat si předem termín podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ze zákona o pobytu cizinců neplyne a systém Visapoint tedy na předmětné žádosti o zaměstnanecké karty nelze použít. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v odkazovaném rozsudku ze dne 30.5.2017, č.j. 10 Azs 153/2016-52 vycházel z toho, že režim podávání žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu upravuje ust. § 169 zákona o pobytu cizinců, nikoliv ust. § 170 téhož zákona, které se výslovně týká žádostí o udělení

dlouhodobého víza. S ohledem na tuto skutečnost Nejvyšší správní soud uzavřel, že se systém Visapoint, pokud je provozován v rozsahu a rozměru ust. § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, na žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, včetně žádosti o vydání zaměstnanecké karty, nevztahuje.

- 31 Pokud se tedy žalobci a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) dostavili v úředních hodinách vymezených pro podání žádostí o zaměstnaneckou kartu, zbývá posoudit, zda se žalovaný vůči nim dopustil nezákonného zásahu, když jim osobní podání žádostí o zaměstnaneckou kartu neumožnil.

- 32 Na tomto místě je nezbytné zmínit rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31.10.2017 č.j. 50 A 50/2017-279, který je soudu znám z úřední činnosti. Krajský soud v něm pravomocně rozhodl, že žalované ministerstvo vnitra bylo nečinné, pokud nerozhodlo o žádostech žalobců podaných elektronicky dne 18.6.2016, jejichž osobní potvrzení (osobní podání žádostí) jim bylo znemožněno dne 20.6.2016 zastupitelským úřadem v Hanoji. Krajský soud rozhodoval o totožných žalobcích a) až aw) a o totožném skutkovém stavu jako v projednávané věci a uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žádostech žalobců o vydání zaměstnanecké karty do šedesáti dnů od právní moci rozsudku. Vyložil, že *„žádosti žalobců o zaměstnanecké karty byly účinně podány k zastupitelskému úřadu a řízení o nich byla zahájena dne 18.6.2016“* (str. 7 citovaného rozsudku).

- 33 Žalovaný s odkazem na citovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31.10.2017 č.j. 50 A 50/2017-279 namítl, že úspěšné podání žádostí žalobci již neumožňuje podání zásahové žaloby; žalobu je tedy třeba odmítnout. Městský soud k tomu konstatuje, že právní názor žalovaného byl překonán mimo jiné již zmíněným rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2017, č.j. 10 Azs 153/2016-52, jenž v bodě 100 konstatoval, že: *„Názor prvního senátu, že zásah do práv, proti kterému by bylo možno se bránit zásahovou žalobou, za dané situace nenastal, jestliže na podání žádosti učiněné nestandardním způsobem je třeba hledat jako na účinné, proto není správný.“* Nejvyšší správní soud tedy nevyloučil ochranu proti eventuálním nezákonnostem, jichž se veřejná správa mohla dopustit v rámci procesu podání žádosti cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. V dané věci tedy nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby dle ust. § 46 s.ř.s.

- 34 Podmínky pro účely ochrany proti nezákonnému zásahu stanoví ust. § 82 a násl. s.ř.s. Tyto rovněž zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.3.2005, sp.zn. 2 Aps 1/2005-65. Pro účely ochrany dle ust. § 82 a násl. s.ř.s. je nutné, aby žalobce byl přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (čtvrtá podmínka), který byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka).

- 35 Žalobci a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) se po neúspěšném pokusu o registraci v systému Visapoint dostavili na zastupitelský s úmyslem podat žádost o povolení k pobytu - zaměstnaneckou kartu, a to v úředních hodinách vymezených pro podání takových žádostí (byť s podmínkou zaregistrovat se předem v systému Visapoint, která však byla, jak již soud uvedl, v rozporu se zákonem a

proto k ní soud pro účely posouzení vymezení úředních hodin nepřihlíží). Pracovník úřadu sdělil zástupci žalobců, že žalobce dovnitř nevpustí a pracovnice recepce mu sdělila, že od něj nic nepřijme. Nejednalo se tedy o rozhodnutí podle ust. § 65 s.ř.s., neboť nešlo o úkon, jímž by se zakládala, měnila, rušila nebo závazně určovala práva nebo povinnosti. Popsané jednání správního orgánu mělo skutečně povahu zásahu a naplnilo tak čtvrtou podmínku stanovenou zákonem. Rovněž pátá podmínka je splněna, neboť popsané jednání bylo zaměřeno přímo proti žalobcům, kteří se osobně dostavili s úmyslem podat žádost, a toto jim bylo odepřeno. Také první podmínka je splněna, neboť se jednalo o zásah přímo do právní sféry žalobců, když správní orgán nepřijal žádosti týkající se jejich osoby.

- 36 Třetí podmínkou je nezákonnost zásahu. Rovněž tato podmínka je naplněna, neboť pracovníci žalovaného, kteří žalobcům bránili podat žádost, se řídili vodítkem registrace v systému Visapoint, přestože povinnost učinit takovou registraci pro žádost o zaměstnaneckou kartu ze zákona o pobytu cizinců neplyne, a navíc jde o povinnost, kterou dle tvrzení žalobců fakticky není možné splnit. Šlo tedy ze strany žalovaného o nezákonný postup.
- 37 Konečně soud posuzoval, zda je v projednávané věci splněna i druhá podmínka zkrácení na veřejných subjektivních právech žalobců a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw), a shledal, že ano.
- 38 Zákon žalobcům ukládá povinnost podat žádost o zaměstnaneckou kartu osobně na zastupitelském úřadu (ust. § 42g odst. 5, § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců). Požadavek osobního podání žádosti soud nepovažuje za nelegitimní, neboť jeho účelem je, kromě dalšího, zajištění podání bezchybné žádosti se všemi potřebnými náležitostmi a též ověření nejrůznějších aspektů souvisejících s následným uvážením, zda žadateli vyhovět. Jak vyplývá z důvodové zprávy k návrhu novelizace zákona o pobytu cizinců, smyslem osobního podání je *„eliminovat podávání žádostí bez zákonem stanovených náležitostí, které jsou následně doplňovány žadatelem či jeho zástupcem na území České republiky na základě výzvy správního orgánu, který je příslušný k rozhodnutí o žádosti. Zastupitelský úřad v takovém případě nemá možnost posoudit předložené doklady s ohledem na své znalosti místních podmínek. Eliminovány mají být také případy, kdy jsou žádosti zastupitelským úřadům zasílány prostřednictvím provozovatele poštovních služeb žadateli pobývajícími na území České republiky. Úprava je rovněž motivována snahou omezit závislost žadatelů na zprostředkovatelích. Pokud jde o žádosti podávané na území České republiky, souvisí povinnost podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu se zavedením biometrických údajů do průkazu o povolení k pobytu. Změna by současně měla přispět ke zkrácení doby řízení o takové žádosti.“* (Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona č. 427/2010 Sb., Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky 2010-2013, sněmovní tisk č. 70/0, bod 334).
- 39 Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30.5.2017 č.j. 10 Azs 153/2016-52 akcentuje, že správní orgány jsou povinny možnost osobního podání zajistit. Podle něj *„Po státu je však nutno požadovat, aby, pokud povinnost osobního podání žádosti stanovil, také vytvořil adekvátní podmínky pro to, aby tuto povinnost mohli žadatelé o pobyt či víza přiměřeným způsobem splnit. Uvedenou povinnost totiž stát nesmí zneužívat k jiným účelům, než kvůli nimž byla do zákonné úpravy vtělena (viz shora citaci z důvodové zprávy k návrhu zákona vyhlášeného pod č. 427/2010 Sb.), zejména ji nesmí zneužívat ke svévolnému*

faktickému bránění žadatelům své žádosti vůbec podat, a tím k faktickému znemožnění ucházet se o pobytová oprávnění v České republice.“ (bod 94).

- 40 A právě takto, podle názoru Městského soudu, žalovaný přistupoval k žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw). Žalovaný dne 20.6.2016 nepustil uvedené žalobce do zastupitelského úřadu k osobnímu podání žádostí, odmítl se zabývat žádostmi podanými elektronicky dne 18.6.2016, neboť nebyly podány osobně, výslovně označil možnost osobního potvrzení těchto žádostí ve lhůtě pěti dnů dle ust. § 37 odst. 4 správního řádu za nezákonný postup, jakožto správný potvrdil postup pracovnice recepce, která dne 20.6.2016 žádosti nepřijala. Odkázal žalobce na registraci v systému Visapoint, jinými slovy na povinnost předem si sjednat termín podání žádosti, přičemž taková povinnost ze zákona neplyne. S ohledem na bohatou judikaturu správních soudů navíc městský soud pokládá za zcela jisté, že žalovaný si byl v rozhodné době vědom, že systém Visapoint fakticky není funkční a neumožňuje registraci a tedy přijetí a posouzení žádosti v přiměřené lhůtě. Žádnou jinou alternativu žalovaný žalobcům nenabídl. Z jeho přístupu je patrná vůle žádosti nepřijmout, která podle názoru soudu není v souladu se zásadou práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů).
- 41 Lze souhlasit s žalovaným, že určitá „technická“ organizace podávání žádostí, tedy především určení, kdy a za jakých podmínek se může ten, kdo má v úmyslu podat žádost, k jejímu podání na zastupitelský úřad dostavit, je potřebná, ale nastavená pravidla nesmí být svévolná a musí dodržet zásadu přiměřenosti. V konečném důsledku je nutné zajistit, aby žádost mohla být přijata v přiměřené době. Je nutno zohlednit, že podle ust. § 4 odst. 4 správního řádu má správní orgán povinnost umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. Přičemž podání je základním nástrojem, kterým jsou tato práva a oprávněné zájmy uplatňovány. Je-li zákonem vyžadováno osobní podání žádosti, je poté povinností státu dovoditelnou přímo z tohoto ustanovení správního řádu, aby reálně podání žádosti přiměřeným způsobem umožnil. Zásada přiměřenosti obecně vyplývá z principu právního státu, jak opakovaně konstatoval Ústavní soud (viz např. nález sp. zn. Pl. ÚS 29/08 ze dne 21. 4. 2009 (N 89/53 SbNU 125; 181/2009 Sb.), bod 42).
- 42 Žalovaný se touto zásadou neřídil, neboť bez přiměřeného důvodu dne 20.6.2016 neumožnil žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) zákonem předpokládaným způsobem v prostorách zastupitelského úřadu osobně podat žádosti o zaměstnaneckou kartu. Došlo tedy ke zkrácení práv žalobců ve smyslu druhé podmínky ust. § 82 a násl. s.ř.s.
- 43 Navrhl-li žalovaný zamítnutí žaloby vzhledem k úspěchu žaloby na nečinnost jakožto dostačujícímu prostředku ochrany práv žalobců, kdy Krajský soud v Českých Budějovicích deklaroval řízení o žádostech za zahájené elektronickým podáním žádostí dne 18.6.2016 a žalovanému uložil se jimi zabývat, nejde o důvodnou námitku. Především soud zdůrazňuje, že při posouzení, zda byl zásah nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (ust. § 87 odst. 1 s.ř.s.). K němu došlo dne 20.6.2016. Nečinnost žalovaného Krajský soud v Českých Budějovicích deklaroval svým rozsudkem až dne 31.10.2017, tedy téměř po šestnácti měsících, během nichž žalobci neměli právní jistotu, zda bylo řízení o žádostech zahájeno. Městský soud dále uvádí, že posuzuje

nezákonnosti, jichž se veřejná správa mohla dopustit v souvislosti s procesem podání žádosti, nikoli výsledek tohoto procesu, kterým v tomto konkrétním případě nakonec bylo autoritativní deklarování soudu, že na žádost se pohlíží jako na podanou. Postup, kterým žalobci dosáhli akceptace svých žádostí, není rovnocenný tomu, kterého se žalobci domáhají žalobou proti nezákonnému zásahu, tedy stavu, kdy by bylo zachováno jejich právo podat osobně žádost o povolení k pobytu v místě a způsobem, který jim zákon ukládá a zároveň i zaručuje. Při zohlednění účelu osobního podání žádosti, jímž je, kromě dalšího, podání bezchybné žádosti, byli žalobci na svých právech nezákonně dotčeni, neboť elektronický způsob podání žádostí jim nedává dostatečné záruky řádného procesu jejich projednání. Skutečnost, že řízení o žádostech žalobců bylo i přesto, že podali žádost jinak než osobně, zahájeno (jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31.10.2017 č.j. 50 A 50/2017-279), sama o sobě nebrání nejen projednání žaloby (a není tedy důvodem odmítnutí žaloby, jak je popsáno výše), ale nebrání ani úspěchu žaloby na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v tom, že bylo žalobcům bráněno v osobním podání žádosti (viz body 99 a 103 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Azs 153/2016-52).

- 44 Argumentuje-li žalovaný v této souvislosti rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 7.2.2018 č.j. 3 A 73/2017-36, pak je třeba uvést, že v daném případě jde skutkově o jinou situaci, neboť v poukazované věci vedené pod sp.zn. 3 A 73/2017 nebyla žadatelova žádost zastupitelským úřadem v Hanoji přijata z důvodů zrušení jeho registrace v systému Visapoint kvůli nesprávným údajům v registraci, nikoli kvůli neochotě žalovaného přijmout žádost v přiměřené lhůtě, a žalovaný následně s žadatelem sjednal náhradní termín v relativně krátkém časovém intervalu, čímž sám svým jednáním odvrátil negativní důsledek nepřijetí předmětné žádosti. Argument žalovaného tedy není přílehlavý.
- 45 K námitce žalovaného, že přijetí žádostí žalobců kdykoli během úředních hodin by bylo na úkor žadatelů, kteří jsou v systému Visapoint řádně zaregistrováni, nebo na úkor žadatelů stojících v živé frontě před budovou zastupitelského úřadu, soud uvádí, že tato námitka má obecně vzato své opodstatnění, nicméně městský soud v tomto konkrétním případě přihlíží k dlouhodobě nezákonnému postupu žalovaného v rozhodné době a shledává nezbytným poskytnout ochranu žalobcům, kteří v reakci na tento postup podali žádosti nouzovým způsobem, jakkoli jejich jednání vybočuje ze systému regulace zakotvené v zákoně o pobytu cizinců. Městský soud si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti žadatelů, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 7.8.2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: *„takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.“* Městský soud však v případě žalobců jiný způsob ochrany žalobců před zásahem do jejich práv neshledává.
- 46 Soud na tomto místě opět poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2017 č.j. 10 Azs 153/2016-52, kde Nejvyšší správní soud hodnotí rozsudky správních soudů, které posvětily snahy žalobců o podání příslušných žádostí způsobem, který je z určitých hledisek v rozporu se smyslem a účelem právní regulace v zákoně o pobytu cizinců, jako „*nouzovou reakci na dlouhodobě nezákonný postup veřejné*

správy“. Nejvyšší správní soud uvedl, že „*Judikatura správních soudů, která ostatně byla v detailech popsána výše, v minulosti za situace soustavné nevůle veřejné správy řídit se právními názory správních soudů vyvinula jakési „náhražkové“ a ze systémového pohledu absurdní metody, jak konkrétní žadatele o pobytová oprávnění ochránit tím, že se jim umožní podat příslušné žádosti způsoby jsoucími v řadě ohledů v rozporu se smyslem a účelem právní regulace v zákoně o pobytu cizinců. Takto judikatura dospěla i k závěru, že žádost podaná jako příloha stížnosti proti postupu pracovníka zastupitelského orgánu je žádostí účinně podanou, jakkoli takovéto okolnosti žádosti v podstatě znemožňují prvotní prověření žadatele pracovníkem zastupitelského orgánu v průběhu osobního podání žádosti a prověření klíčových náležitostí žádosti již při jejím podání.*“ (bod 95). Nezohlednil-li městský soud námitku předbíhání ostatních žadatelů, postupoval v souladu s citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

- 47 Námitku žalovaného, že žalobci při podání žádostí nevznesli požadavek na upuštění od osobního podání, jejich žádosti tedy nebyly způsobilé zahájit řízení, soud považuje za nemístnou, neboť žalobci mínili podat žádosti osobně, což jim žalovaný v přiměřené době neumožnil, jak je popsáno výše.
- 48 Soud tedy uzavírá, že bylo-li po žalobcích a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) požadováno, aby žádost o zaměstnaneckou kartu podali nejen osobně v úředních hodinách vymezených pro podání takových žádostí, nýbrž navíc pouze prostřednictvím registrace v systému Visapoint, ačkoliv tento systém se vztahuje na dlouhodobá víza, nikoliv na povolení k dlouhodobému pobytu, jednalo se ze strany žalovaného o nezákonný zásah, neboť po žalobcích bylo vyžadováno něco, co podle zákona po nich požadovat nelze. Tento postup žalovaného, který se odmítl zabývat žádostmi o zaměstnaneckou kartu, je potom nutno hodnotit jako nezákonný zásah.
- 49 Soud ze shora uvedených důvodů postupoval podle ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. a výrokem č. I určil, že odepření vstupu žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) do prostor zastupitelského úřadu v pondělí od 9:00 dne 20.6.2016 za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podle ust. § 42a podle zákona o pobytu cizinců, a odepření osobního podání jejich žádosti alespoň na podací přepážce recepcy v úředních hodinách určených pro tuto agendu (pro žadatele s registrací v systému Visapoint), bylo vůči těmto žalobcům nezákonným zásahem.
- 50 Žalobu vůči žalobcům p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) soud výrokem č. II podle ust. § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl, neboť ji shledal nedůvodnou. Z uvedených skutkových okolností nelze dospět k závěru o tom, že by odepření vstupu žalobcům do prostor zastupitelského úřadu v pondělí od 14:00 dne 20.6.2016 za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podle ust. § 42a podle zákona o pobytu cizinců, a odepření osobního podání jejich žádosti na podací přepážce recepcy mimo úřední hodiny určené pro tuto agendu, bylo nezákonným zásahem.
- 51 O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1, věty první s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný, který v části soudního řízení neměl úspěch, nemá vůči procesně úspěšným

žalobcům a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), q), v), w), am), an), ar), at), au) a aw) právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšné žalobce, v jejich případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000 Kč za každého žalobce (celkem 48.000 Kč) a odměnou advokáta (ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů). Podle ust. § 12 advokátního tarifu platí, že jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižovaná o 20 %. Odměna advokáta spočívá v odměně za pět společných úkonů za všechny žalobce společně (2.480 Kč/úkon; příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, sepsí repliky k vyjádření žalovaného, dvakrát účast na ústním jednání před soudem, tj. 12.400 Kč), po vynásobení počtem žalobců jde celkem o 297.600 Kč. Náhrada nákladů hotových výdajů za pět úkonů právní služby činí celkem 1.500 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok o částku odpovídající dani ve výši 21 %, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně činí 62.811 Kč. Celkem jde tedy o částku 361.911 Kč. K této částce se dále připočítává soudní poplatek zaplacený úspěšnými žalobci ve výši 48.000 Kč. Celkovou částku náhrady nákladů řízení o podané žalobě ve výši 409.911 Kč je žalovaný povinen zaplatit do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce.

- 52 Žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) nebyli ve sporu úspěšní a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud tedy výrokem č. IV rozsudku v souladu s ust. § 60 s.ř.s. rozhodl, že žalobci p), r), s), t), u), x), y), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag), ah), ai), aj), ak), al), ao), ap), aq), as) a av) nemají vůči žalovanému právo na nákladů řízení.
- 53 Soud při rozhodování o náhradě nákladů řízení zvážil otázku, zda náklady spojené se zastupováním advokátem lze považovat za náklady účelně vynaložené za situace, kdy žalobci již měli úspěch ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp.zn. 50 A 50/2017, kde se jednalo o shodné skutkové události, a kde se domohli deklarace práva na projednání svých žádostí o zaměstnaneckou kartu. Žalovaný k této otázce naznačil, že skutečným účelem vedení soudního řízení bylo vymocit náhradu nákladů řízení, což je nepřipustné. Soud je však toho názoru, že žalobci vedli řízení proto, aby se domohli soudní ochrany ve věci samé, a nikoli kvůli částce, která jim může být přiznána na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu nevyplývají žádné skutečnosti, které by tento názor soudu zpochybňovaly. Namítá-li žalovaný, že v mezidobí došlo ke zrušení systému Visapoint a k úspěchu ve věci nečinnostní žaloby, žaloba tedy fakticky ztratila opodstatnění, je třeba poukázat na to, že ke dni zahájení řízení systém Visapoint existoval a nečinnostní žaloba ještě nebyla u Krajského soudu v Českých Budějovicích ani podána. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by žalobci sledovali jiný účel než ochranu před nezákonným zásahem ze strany žalovaného.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. září 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu